

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:
(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОПЕРАЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ“

ЗА СПЕЦ: „Бизнес икономика“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Силвия Благоева)

2.
(гл. ас. д-р Стефан Калпачев)

Ръководител катедра:
„Индустриален бизнес и логистика“ (доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Операционен мениджмънт“ е основополагаща за подготовката на специалисти с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в специалност „Бизнес икономика“. Тя е приложна икономическа и управленска дисциплина, изучаваща подходи и методи за вземане на управленски решения, свързани с проектиране, експлоатация и усъвършенстване на операционната система на предприятието. С изучаването на тази дисциплината студентите от специалността придобиват необходимите теоретични и практически знания, за да могат да:

- оценяват важността на решенията, свързани с избор на продукт и процес и отражението им върху функционирането на операционната система на предприятието;
- познават предимствата и недостатъците на основните видове операционни системи;
- проектират процеси, продукти и вериги на доставка;
- идентифицират видовете производствени процеси и техните структурни елементи;
- вземат решения за териториалното разположение на процесите и работните места, като отчитат влиянието на редица външни и вътрешни фактори;
- разкриват възможности за съкращаване на продължителността на производствения цикъл, познавайки неговата структура и факторите, които му влияят;
- прогнозират поръчки и вземат решения, свързани с планиране на капацитета и ресурсите на предприятието;
- управляват производството на оперативна равнина;
- управляват операциите в сферата на услугите.

Дисциплината „Операционен мениджмънт“ формира умения за: практическо приложение на изучаваните основни инструменти, подходи и методи, като по този начин създава условия за рационално съчетаване на елементите на операционната система във времето и пространството при минимални разходи на материални, трудови и финансови ресурси; текущо анализиране на работата на операционната система на предприятието; разкриване на възможности за усъвършенстване на операционната система на предприятието.

В хода на обучението по дисциплината се придобиват и развиват в най-голяма степен следните ключови компетентности:

- предприемаческа компетентност – развиване на критично мислене, аналитичност и умения за прогнозиране, проектиране, планиране; придобиване на управленски умения, както и умения за работа в екип, отговорност и социална ангажираност;
- математическа компетентност - решаване на задачи; формулиране на решения, развиване на способност за използване и прилагане на формули, модели, концепции.

Натрупаните знания са основа за изучаване на широк кръг от икономически и управленски дисциплини в специалността.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1: СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИЯ МЕНИДЖМЪНТ. ОПЕРАЦИОННА СИСТЕМА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	6	2	
1.1	Същност и обхват на операционния мениджмънт			
1.2	Операционна система на предприятието			
1.3	Видове операционни системи			
	ТЕМА 2: ОПЕРАЦИОННА СТРАТЕГИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	6	4	
2.1	Същност и обхват на операционната стратегия			
2.2	Операционни приоритети			
2.3	Основни насоки на влияние на операционната стратегия			

ТЕМА 3. ПРОЕКТИРАНЕ НА ПРОЦЕСА		6	4	
3.1.	Същност на проектирането на процесите в предприятието			
3.2.	Видове процеси			
3.3.	Детайлизирано проектиране на процеса			
3.4.	Следствия при непостоянство на процеса			
ТЕМА 4. ПРОЕКТИРАНЕ НА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ		3	2	
4.1.	Генериране на концепция и приоритизиране			
4.2.	Ескизно (подготвително) проектиране			
4.3.	Оценка на проекта и усъвършенстване			
4.4.	Създаване на прототип и окончателно проектиране			
ТЕМА 5. ПРОЕКТИРАНЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ		3	2	
5.1.	Същност и взаимоотношения във веригата на доставки			
5.2.	Конфигуриране на веригата на доставки			
5.3.	Териториално разполагане на капацитета (съоръженията и оборудването)			
5.4.	Дългосрочно управление на капацитета			
ТЕМА 6: ПЛАНИРАНЕ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕТО НА ПРОЦЕСА		6	4	
6.1	Същност и цели на планирането на разположението на процеса			
6.2	Основни форми на организация на операциите			
6.3	Проектиране на разположението на операциите			
ТЕМА 7. ПЛАНИРАНЕ И КОНТРОЛ В ПРЕДПРИЯТИЕТО		6	6	
7.1.	Прогнозиране на поръчките			
7.2.	Дейности по планиране и контрол			
7.3.	Планиране и контрол на капацитета			
7.4.	Избор на подход за планиране и контрол на капацитета			
7.5.	Капацитетното планиране като проблем с управление на опашките			
ТЕМА 8. ПЛАНИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ЗАПАСИТЕ		3	2	
8.1.	Същност и причини за възникване на запасите. Видове запаси			
8.2.	Решения за количествата на запасите и обема на доставките			
8.3.	Решения, свързани с времето на получаване на доставките			
8.4.	Системи за анализ и контрол на запасите			
ТЕМА 9. ПЛАНИРАНЕ НА РЕСУРСИТЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО (ERP)		3	2	
9.1.	Планиране на нуждите от материали. (MRP). Изчисленията в MRP			
9.2.	Планиране на нуждите за производство (MRP II)			
9.3	Планиране на ресурсите на предприятието (ERP)			
ТЕМА 10. „ТЪНКО“ ПРОИЗВОДСТВО И „ТОЧНО НАВРЕМЕ“		3	2	
10.1.	Понятие за „тънко“ производство и „точно навреме“			
10.2.	Философията на подхода „тънко“ производство			
10.3.	Методи и принципи на подхода „точно навреме“			
10.4.	Планиране и контрол при подхода „точно навреме“			
10.5.	„Точно навреме“ при операции в сферата на услугите			
Общо:		45	30	0

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Подготовка и защита на практическо задание	1	30
1.2.	Решаване на казуси	2	30
1.3.	Електронен тест	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		4	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит – писмен присъствен изпит със следните елементи: тест със затворени въпроси, задача, отворени въпроси	1	75
Общо за сесийното оценяване:		1	75
Общо за всички форми на контрол:		5	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благоева, С. Операционна система и конкурентни предимства на предприятието. // сп. Икономически изследвания на БАН, бр. 3, стр. 130-168, 2010.
2. Благоев, Б., С. Благоева и колектив. Икономика на предприятието, изд. „Наука и икономика” на ИУ – Варна, 2010.
3. Slack, N., Alistair Brandon-Jones and Nikola Burges. Operations management, 10 th edition, Pearson ed., 2022.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреев, О. Съвременни системи за производствен и операционен мениджмънт. София, Софттрейд, 2013.
2. Иванова, И., С. Благоева. Организация на производството в индустриалното предприятие. Изд. Наука и икономика” на ИУ – Варна, 2008.
3. Цветков, Г. Производствен мениджмънт. Четвърто издание, София: Софттрейд, 2006.
4. Цветков, Г. Операционен мениджмънт. София: Демакс, 2006.
- Чейз Р., Ф. Джейкобз, Н. Аквилано. Производственный и операционный менеджмент. Изд. Вильямс, Москва, Десятое издание, 2007.
5. Heizer, J., Barry Render and Chuck Munson. Operations management: Sustainability and supply chain management, 12 th ed, Pearson ed, 2020.
6. Jacobs,R.F. and Richard Chase - Operations and Supply Chain Management:The Core. 6th edition, McGraw Hill , 2022
7. Krajewski, L.J and Manoj Malhotra. Operations management: Processes and supply chains. 13th global edition, Pearson, 2022
8. Schroeder, Roger G. and Susan Goldstein. Operations Management in the Supply Chain. 8th edition, McGraw Hill , 2021
9. Slack, N., A. Brandon-Jones, R. Johnston. Operations Management. 7 ed., Pearson, 2013.
10. Stevenson, W. J. Operations Management. McGraw-Hill, 2014.